

روزگار تاریخ

درگذشت جمال عبدالناصر رهبر دولت مصر پایان جنگ بیافرا در نیجریه

هفتاد سال تاریخ جهان را در شماره‌های پیش یادآور تان شدیم. دو جنگ بزرگ جهانی (۱۹۱۸-۱۹۱۴) و (۱۹۴۵-۱۹۳۹) استقلال کشورهای مستعمره از جمله جنگ الجزایر (۱۹۶۳-۱۹۵۴)، جنگ ویتنام، جنگ کره، انقلاب کوبا و ده‌ها کشور دیگر. اینک فصل جدیدی را شروع می‌کنیم که از ۱۹۷۰ تا پایان سال ۲۰۰۰ است. در این سی سال بر جهان چه گذشت؟ دولت اتحاد جماهیر شوروی فرو پاشید و همراه آن همه‌ی دولت‌های اروپای شرقی یکی پس از دیگری نظام سوسیالیستی را رها کردند و زیر پرچم آمریکا درآمدند. نظام شاهنشاهی از ایران برچیده شد و برای نخستین بار ایران حکومت اسلامی پیدا کرد و همه کشورهای اسلامی زیر شعار اسلام قرار گرفتند. اینک از سال ۱۹۷۰ را به تدریج بیان می‌کنیم.

۱۹۷۰

* دولت فرانسه اعتراف کرد که یکصد هواپیمای میراژ به لیبی فروخته است.
* در نیجریه (آفریقا) جنگ بیافرا پایان گرفت و به حکومت تجزیه طلب بیافرا پایان داده شد. نیجریه بزرگترین ذخایر نفتی آفریقای سیاه را دارد و جنگ دولت با تجزیه طلبان بیافرا ده‌ها هزار کشته و مجروح به جای گذاشت.
* حمله وسیع و پیروزمندانه ویتنام شمالی در لائوس قدرت ویتنام را تحکیم بخشید.
* سه کشور ویتنام، لائوس و کامبوج تشکیل دهنده‌ی هند و چین بودند.
* پس از ۹ سال جنگ بین کردهای عراق و دولت عراق، سرانجام بغداد به کردهای این کشور خودمختاری داد.
* کودتا در کامبوج به حکومت سیهانوک پایان داد و ژنرال "لون نول" (LON-NOL) رئیس دولت شد.
* دولت چین اعلام کرد که نخستین قمر مصنوعی را به فضا فرستاد.
* ارتش آمریکا، بمباران ویتنام شمالی را دوباره شروع کرد.
* یکصد هزار نفر طی تظاهرات وسیعی در واشنگتن علیه جنگ آمریکا در کامبوج تظاهرات کردند. ریچارد نیکسون رئیس جمهوری آمریکا دستور این حمله را داده بود.
* زد و خورد دانشجویان ماگوییست با پلیس در محله دانشجویی پاریس.

* شورش ضد گرسنگی در شرق برزیل.
* پیروزی حزب محافظه کار در انگلستان. ادوارد هیث از حزب محافظه کار نخست وزیر شد.
* دوبچک از حزب کمونیست چکسلواکی اخراج شد.
* "برنات دولین" نماینده مجلس از جمهوری خواهان کاتولیک در ایرلند شمالی بازداشت شد.
* نیکسون خروج ارتش آمریکا از کامبوج را اعلام کرد.
* در لیبی شرکت‌های نفتی ملی اعلام شد.
* در مسکو قرارداد دوستی آلمان و شوروی توسط کاسیکین (شوروی) و برانت (آلمانی) اعلام شد.
* سالوادور آلنده از حزب سوسیالیست شیلی با کسب ۳۶/۳ درصد آرا برنده‌ی انتخابات ریاست جمهوری آن کشور شد.
* سپتامبر سیاه در اردن. ملک حسین پادشاه اردن صدها فلسطینی را کشت تا آنها را مطیع خود کند.
* جمال عبدالناصر رهبر دولت مصر درگذشت. جمال عبدالناصر در سال ۱۹۵۳ همراه ژنرال نجیب علیه ملک فاروق پادشاه آن کشور کودتا کرد و رژیم سلطنتی در آن کشور فروپاشید و جمهوری اعلام شد. بعدا جمال عبدالناصر، ژنرال نجیب را خانه نشین کرد و خود رهبری مصر را به دست گرفت. در جنگ ژوئن ۱۹۶۷ که شش روز طول کشید، ارتش مصر از اسرائیل شکست خورد و بخش زیادی از کشورهای عربی را اسرائیل اشغال کرد که تاکنون ادامه دارد. پس از فوت عبدالناصر، شخصی به نام انور سادات رئیس جمهور مصر شد. انور سادات نیز در کودتا علیه فاروق همکار عبدالناصر بود، در تشییع جنازه‌ی ناصر بسیاری از رهبران جهان شرکت کردند.
* ژنرال دوگل در نهم نوامبر ۱۹۷۰ درگذشت. او سرگذشت عجیبی داشت. در جنگ اول جهانی شرکت کرد و در ژوئن ۱۹۴۰ پس از شکست فرانسه از ارتش آلمان به لندن گریخت.
* ژنرال دوگل از لندن نهضت مقاومت فرانسه را پی ریخت و پیامی برای مردم فرانسه فرستاد که به نام پیام ۱۸ ژوئن ۱۹۴۰ مشهور است. در این پیام ژنرال دوگل گفت ما یک نبرد را باختیم ولی جنگ را نباختیم. این پیام به مردم فرانسه روحیه داد و از آن زمان دوگل که یک سرهنگ ارتش فرانسه بود، مشهور شد. او پس از جنگ دولت فرانسه را تشکیل داد و در سال ۱۹۵۸ پایان جمهوری چهارم فرانسه و آغاز جمهوری پنجم را اعلام کرد. ژنرال دوگل تا سال ۱۹۶۹ رئیس جمهور فرانسه بود و در مراسم درگذشت او اکثر رهبران جنگ شرکت کردند. مردم فرانسه دوگل را به عنوان نجات دهنده فرانسه می‌شناسند.
* در سوریه ژنرال حافظ الاسد با یک کودتا رهبری کشور را عهده دار شد.
* "ساخاروف" فیزیک دان روسی کمیته دفاع از حقوق بشر را در شوروی به وجود آورد.
* در کلیه بنادر لهستان اعتصاب روی داد و کارگران اقدام به تظاهرات کردند.
* در لهستان ادوارد گریک (Gierek) جانشین "کومولکا" شد و حزب کمونیست لهستان روش ملایم کومولکا را موجب اعتصاب‌ها دانست.